www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

UPSC CSE 2018 MAINS PAPER 7 OCTOBER 07, 2018 MARATHI LITERATURE OPTIONAL PAPER - II QUESTION PAPER

मराठी (प्रश्न-पत्र–II)

(साहित्य)

वेळ : तीन तास	कमाल गुण : 250

प्रश्नपत्रिकेबाबतच्या ठळक सूचना

उत्तरपत्रिका लिहिण्यापूर्वी कृपया खालील सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात

आठ प्रश्नांची विभागणी दोन भागांमध्ये केलेली आहे.

उमेदवाराला एकूण पाच प्रश्न सोडवायचे आहेत.

प्रश्न क्रमांक 1 आणि 5 हे अनिवार्य आहेत. आणि उर्वरित प्रश्नांपैकी तीन प्रश्न सोडवताना प्रत्येक विभागातील किमान एक तरी प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.

प्रश्नांचे गुण दिलेले आहेत.

मराठीत उत्तरे लिहावीत.

ज्या प्रश्नांमध्ये शब्दमर्यादा उल्लेखलेली असेल, त्याचे काटेकोरपणे पालन करावे.

प्रश्नांच्या क्रमानुसारच प्रश्न सोडवावेत. प्रश्न सोडवत असताना आपली काही भाग लिहिल्याचे सोडल्यास किंवा उत्तरपत्रिकेतील पृष्ठे तर वरील सोडल्यास नेहमी कार्य मानावी.

MARATHI (PAPER—II)

(LITERATURE)

Time Allowed : Three Hours	Maximum Marks : 250

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions

There are EIGHT questions divided in two Sections.

Candidate has to attempt FIVE questions in all.

Question Nos. 1 and 5 are compulsory and out of the remaining, THREE are to be attempted choosing at least ONE question from each Section.

The number of marks carried by a question/part is indicated against it.

Answers must be written in MARATHI.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

www.prepp.in

SECTION—A

1. पुढील पाच उताऱ्यांचे प्रत्येकी 150 शब्दांत संदर्भपूर्वक विवेचन करा : 10×5=50

(a) ...सरकारी गोरे अधिकारी हे बहुतेक करून ऐषआरामी असल्यामुळे त्यांना शेतकऱ्यांचे वास्तविक स्थितीविषयी माहिती करून घेण्यापुरती सवड होत नाही व या त्यांच्या गाफीलपणाने एकंदर सर्व सरकारी खात्यांत ब्राह्मण कामगारांचे प्राबल्य असते. या दोन्ही कारणांमुळे शेतकरी लोक इतके लुटले जातात की, त्यांस पोटभर भाकर व अंगभर वस्त्रही मिळत नाही...

(b) एक वेळ मदांधासही दुःख लागले : ते दुःखाते म्हणविले. मग त्याने पाया पाहिला ; नंतर मेली खिडकीचे उघडे ठाकूनी आणिले : आणि मदोन्मत्तांसी संगादिले : ते गट पांगले ; मग म्हणितले : म्हणे तुम्हां मोकळिका सम्यक सांघिकतेशी तसे बंदी : मदोन्मत्तांसी म्हणितले : ते आनन्दात्मा तमाम होवोनी : पुढीलप्रमाणे संताईला कौन्ह ले वाडि . आणि त्या ते गप : ऐसे बुधि हुआतों की : तथा पावेहीन ते देवदीन म्हणवे.

(c) स्त्रीने विनातक्रारीने व पुरुषांकितलेल्या स्वीकार करून आपल्या पोषणाची आणि आपल्या अपत्यांच्या पोषणाची जबाबदारी पुरुषावर टाकावी ही गोष्ट बहुसंख्यांच्या अमलामुळे या रीतीचा अनर्थ जगभर झाला. आणि स्त्री स्वतः स्वावलंबी करण्यासाठी परिश्रमाचे महत्त्व सर्व कष्टी वाटू लागले व तुरुंगात अधिकार प्राप्त होण्यासाठी ओढ होऊ लागले.

(d) मी बी.ए. परीक्षेत पाच वेळा नापास झालो! पण झालो याचे कारण ठाऊक आहे? अगदी स्पष्टच असे लिहितो की, प्रत्येकवेळी परीक्षेत नेमका असा नंबर यायचा की, त्यांच्या आकड्यांची बेरीज हटकून नऊ व्हायची. पहिल्या परीक्षेत सुरुवात नऊ नंबरने होती, ना शेवटच्या वेळेला परीक्षेचा निकाला नऊ तर खेळा होत.

(e) आम्ही दोघेही तसाच त्या भाकरी व मी असेल तो भाजी खातोसू, येवढं मात्र खरं की धर्माचं चोखत असता दोघंही भाकर देवून कवकवून लागणारी मी खाऊन टाकायचो कारण मला वाटायचं की धर्म हा पुरुषांच्या पोटात व आपल्या पत्रिका व हा धर्माच्या नावानं पेटवू नये विळखं तेही काही न करता मग किती चालेल हे हे सगळं करायचं.

2. पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) तत्कालीन राजकीय, सामाजिक आणि धार्मिक परिस्थितीचे चित्र 'स्मृतिस्थळा'तून कसे साकार झाले आहे, त्यासंदर्भातील मत साधार स्पष्ट करा. 15

(b) महात्मा फुले यांनी 'शेतकऱ्याचा असूड' मध्ये त्या काळातल्या शेतकऱ्यांच्या अवनत स्थितीचे वर्णन केले आहे. या विधानाचा परामर्श घ्या. 15

(c) 'आठवणींचे पक्षी' मधील जीवनानुभव सामान्यांपासून तत्त्वशोधन करणाऱ्यांपर्यंत सर्वांना अन्तर्मुख करणारे आहेत, हा देखील या छोट्या ग्रंथातील एक महत्त्वाचा विशेष होय, या विधानाची साधार चर्चा करा. 20

3. पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) 'एक पान गळावया' या काव्यसंग्रहातील मानवनिर्मित कल्पना स्त्री-पुरुष नातेसंबंधाभोवती फिरते. साधार स्पष्ट करा. 15

(b) शरच्चंद्र मुक्तिबोध यांनी 'चिन्न' च्या माध्यमातून सत्त्वशीलतेने युक्त असलेल्या एका व्यक्तिमत्त्वाच्या विकासाचा आलेख रेखाटला आहे, या विधानाला संदर्भांचा आधार देऊन विशद करा. 15

(c) बाबूराव बागूल हे दलित जीवनाचे प्रभावी भाष्यकार होते, या विधानाची 'जेव्हा मी जात चोरली होती' या संग्रहाच्या आधारे चिकित्सा करा. 20

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

4. पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) "[illegible] देश, मुसलमान समाजव्यवस्था आणि [illegible] विवाहसंस्थांतर्गत [illegible] 'ब्राह्मणकन्या' [illegible] दृष्टीने [illegible] दिसते." [illegible] स्पष्ट करा. 15

(b) '[illegible] नमस्कार' या नाटककृतीत [illegible] अस्वस्थ असे [illegible] मानवी [illegible] विसंगतीचे [illegible] कसे उलगडले आहे, [illegible] स्पष्ट करा. 15

(c) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] आधारे चर्चा करा. 20

SECTION—B

5. पुढील पाच उताऱ्यांचे प्रत्येकी 150 शब्दांत रसास्वादपूर्वक विवेचन करा : 10×5=50

(a) [illegible] [illegible] शक्ति जरा नाहि [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।
रे [illegible] [illegible] नाहि [illegible] [illegible] [illegible]
पुन्हा [illegible] [illegible] कुणाची नाग

(b) प्रखर [illegible] आहला [illegible]
[illegible] [illegible] न [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] वाव [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(c) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
तुझी [illegible] [illegible] [illegible]!

(d) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]...
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] नाही [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] कशासाठी?

(e) [illegible] [illegible] [illegible] मुर्तीचा [illegible],
[illegible] [illegible] बंद [illegible]
माझ्या आसवांना [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

6. पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) ''अंतर्मुखता, [illegible] आणि [illegible] हा [illegible] कवितेचा [illegible] आहे.'' चर्चा करा. 15

(b) '[illegible]' या कादंबरीच्या आधारे [illegible] विचारांचा परामर्श घ्या. 15

(c) [illegible] 'मराठी काव्याची प्रभात' [illegible] सांगून [illegible] संग्रहाच्या आधारे [illegible] वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. 20

7. पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) '[illegible]' [illegible] काव्यविशेषांचा परामर्श घ्या. 15

(b) '[illegible]' या [illegible] आधारे [illegible] सार्थक टिप्पण लिहा. 15

(c) ''स्वातंत्र्याबद्दलची [illegible] आसक्ती, पारतंत्र्याबद्दलचा [illegible] अन्याय, जुलूम, [illegible] आक्रोश हा 'विशाखा' [illegible] प्रमुख आशयविशेष आहे.'' या विधानाची सत्यता पटवून द्या. 20

8. पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) '' '[illegible] संग्रहातील' कविता [illegible] जीवनानुभवाचे चित्रण [illegible] घडवते.'' साधार चर्चा करा. 15

(b) ''[illegible]'' [illegible] हे विधान स्पष्ट करा. 15

(c) '[illegible]' मधील [illegible] वैशिष्ट्ये अधोरेखित करा. 20

* * *